

Kako postupati nakon ozljeđivanja učenika u školi?

Đuro Baloević, prof., ravnatelj OŠ Vjekoslava Paraća Solin
Stručni skup za ravnatelje OŠ, Vodice, 9.–11. ožujka 2015.

Krizni događaji

- Preko noći utječu i mijenjaju uobičajeni dnevni ritam rada škole, život i rad svih zaposlenih, učenika i roditelja → posebno izravno uključenih u događaj
- Stresne situacije
- Izrazito emotivne situacije
- Situacije u kojima treba pokazati svoje znanje, sposobnosti i vještine
- Situacije u kojima treba brzo i točno reagirati i djelovati

Krizne situacije u školi:

- nasilje među djecom
- vršnjački sukobi
- saznanja ili sumnje o nasilju u obitelji
- nasilje prema učenicima od strane odrasle osobe u školi (učitelja, roditelja, drugih zaposlenika škole, nepoznatih osoba)
- nasilna ponašanja odrasle osobe nad odraslom osobom u školi
- nasilje prema djelatnicima škole od strane učenika škole, roditelja ili nepoznatih osoba

Postupanja škole – pravni temelji:

- Zakon o odgoju i obrazovanju u OŠ i SŠ
- Pravilnik o načinu postupanja odgojno–obrazovnih radnika školskih ustanova u poduzimanju mjera zaštite prava učenika te prijave svakog kršenja tih prava nadležnim tijelima (NN, 132/13)
- Protokol o postupanju u slučaju nasilja među djecom (MOBMS, listopad 2004.)
- Protokol o pokretanju psiholoških kriznih intervencija u sustavu odgoja i obrazovanja (MZOS, 2013.)
- Program aktivnosti za sprječavanje nasilja među djecom i mladima (Vlada RH, 25. veljače 2004.)
- Zakon o zaštiti na radu

Događaj

- ▶ Po dojavi o događaju -> žurna intervencija dežurnog i predmetnog učitelja, imenovane ovlaštene osobe
- ▶ **Dežurni učitelj** skrbi o učenicima RO u kojem se zbio događaj i odmah obavještava stručnu službu i ravnatelja škole
- ▶ **Predmetni učitelj** uz pomoć spremačice u posebnoj prostoriji pruža nužnu prvu pomoć učenicima (oživljavanje, radnje protiv gušenja)
- ▶ **Imenovana ovlaštena osoba** za postupanje u slučajevima povrede prava učenika odmah poziva HMP

Učitelji

- ▶ Ostali učitelji i učenici drugih RO upućuju se u učionice i započinju redovnu nastavu -> učenicima pružaju osnovnu informaciju s nadom da će liječnici pružiti najbolju stručnu pomoć
- ▶ Dežurnog učitelja koji se nalazio u RO u kojem se zbio događaj zamjenjuje slobodni učitelj koji preuzima RO s ciljem da smiri posljedice događaja
- ▶ Predmetni učitelj dočekuje HMP i prati učenicu do bolnice gdje dočekuje roditelje i izvješćuje ih o događaju

Stručni suradnici

- obavljaju razgovore s učenicima (počinitelj, ostala djeca – svjedoci događaja, dežurni učitelj)
- utvrđuju sve okolnosti, oblik, intenzitet, težinu i vremensko trajanje događaja
- pažljivo postupanje (dostojanstvo, privatnost)
 - > pružaju potporu
- vode službene bilješke i zapisnike
- obavještavaju roditelje učenika počinitelja, pozivaju ih u školu i obavljaju razgovor
- obavještavaju roditelje učenice žrtve
- dostavljaju izvješća i informacije ravnatelju škole

Ravnatelj

- koordinira i nadzire sve aktivnosti i daje upute za rad
- prikuplja informacije, obavlja konzultacije, donosi odluku o nastavku redovne nastave (procjena -> prekid bi povećao uznemirenost i paniku među djecom i roditeljima)
- prikuplja i objedinjuje bilješke, izvještaje i izvješća
- obavještava policiju (PP Solin), sudjeluje u izvidu, pruža informacije i traženu dokumentaciju
- sastavlja izvješće i obavještava MZOS
krizneintervencije@mzos.hr; tel. 01-4594-461
 - informacija
(što, kada, gdje, broj uključenih, izravno i neizravno uključeni, u kakvom su stanju, gdje se nalaze, intervencija hitnih službi, aktivnosti ustanove) i
 - zahtjev za kriznu intervenciju

Ravnatelj

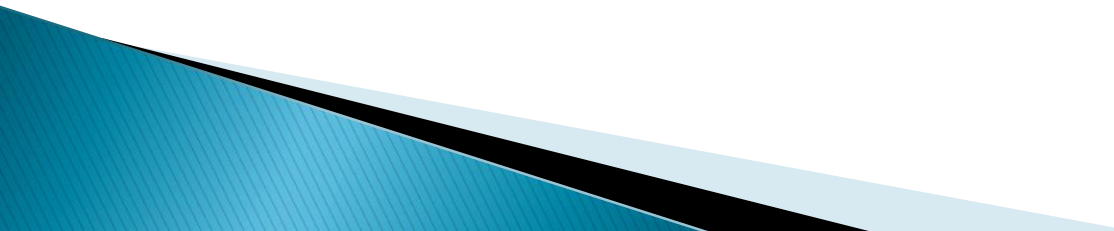
- ▶ obavještava nadzor iz područja zaštite na radu zbog teške povrede u objektu škole, sudjeluje u izvidu, pruža informacije i dokumentaciju
Područni ured Split (07:00–15:00, 021 / 407345, poslije 112); e-mail: prijave.pusplit@mrms.hr
- ▶ obavještava Ured državne uprave o događaju
- ▶ obavještava Centar za socijalnu skrb o događaju
- ▶ obavještava i komunicira s lokalnom samoupravom (gradonačelnik i županijski upravni odjel)
- ▶ komunicira sa susjednim školama → nude pomoć
- ▶ dogovor i sudjelovanje u uvidu prosvjetne inspekcije, pružanje informacija i dostava tražene dokumentacije

Najteži i najosjetljiviji dio:

- ▶ zajedno s pročelnikom županijskog odjela, stručnim suradnikom i učiteljem posjete djevojčici u bolnici
- ▶ susret i razgovor s roditeljima –> bez prekida, stalno, pružanje utjehe i pomoći
- ▶ komunikacija sa sredstvima informiranja i medijima –> istinita i objektivna informacija i uz pozornost na propise (zaštita privatnosti i dostojanstva djece, pacijenata)

Tim za krizne intervencije

Slijed događaja:

1. Dogovor s voditeljicom tima -> informiranje o svim saznanjima i sudionicima događaja, utvrđivanje slijeda aktivnosti
 2. Psihološke radionice s djecom u RO
 3. Radionica s roditeljima RO
 4. Radionica na Učiteljskom vijeću škole
 5. Pojedinačna psihološka pomoć učenicima i djelatnicima škole
 6. Stalna razmjena informacija i dogovor oko daljnjih aktivnosti
-

Važna je pomoć svim sudionicima ovakvih događaja

- Nakon što je prijavljeno nasilje i izvršena intervencija policije, u dogovoru s timom za krizne intervencije izrađen je zajednički plan za pružanje psihosocijalne pomoći učeniku počinitelju i žrtvi, kao i njihovim obiteljima
 - U suradnji s Udrugom Moje dijete i uz pomoć Grada Solina osiguran je pomoćnik u nastavi za učenika počinitelja
 - Učenici i djelatnici škole prikupili su značajna sredstva za troškove terapije i obitelj učenice
- Svaki učenik je važan i za svakog smo odgovorni**

Škola i lokalna zajednica

- Pomoć i suradnja lokalne zajednice (lokalna samouprava, udruge i dr.) u pojedinačnim kriznim situacijama je vrlo važna i dobrodošla
- Pomoć i suradnja susjednih škola i razmjena iskustva je uvijek dobrodošla
- Suradnja s tijelima lokalne samouprave u osmišljavanju i provedbi različitih preventivnih aktivnosti u sprječavanju nasilja među mladima kroz koordinacijska tijela gradova i županija je neophodna

Završno -> nužno:

- ▶ Potpuna, pravilna i pravodobna primjena zakona i drugih propisa, propisanih protokola i procedura
- ▶ Kvalitetan kućni red i unutarnji ustroj škole s precizno naznačenim obvezama i izvršiteljima
- ▶ Brzo i kvalitetno timsko djelovanje ravnatelja, stručnih suradnika, učitelja i ostalih djelatnika škole
- ▶ Aktivna i otvorena suradnja s roditeljima i učenicima, lokalnom zajednicom
- ▶ Usprkos strahu potrebna je pravodobna i jasna komunikacija sa sredstvima informiranja i medijima (u protivnom dezinfomacija)

Hvala na pozornosti!

Želim Vam mnogo sreće,
sigurnost i mir u svim našim školama!